

Särmät esiin

Lankoni Kalle, maailmaa nähnyt mies, tuli aikoinaan Kotkasta yliopistoon matematiikkaa opiskelemaan, kyllästyi, vaihtoi valtiotieteelliseen, valmistui maisteriksi, toimitti Ylioppilaslehteä, kyllästyi, meni Yhdysvaltoihin opiskelemaan toista tutkintoa, aluksi eri yliopistoihin aurinkovyöhykkeelle ja lopulta peräti Harvardiin, josta valmistui säädetyssä ajassa (muuten ei valmistu lainkaan), ja nyt näyttää tappavan itsensä työllä. Paras Kallen nuoruuden yliopistoista oli, kuinkas muuten, Harvard - intensiivinen paikka.

Ihminen kasvaa ja kehittyy intensiivisten kokemusten kautta. Intensiivinen ympäristö on myös puoleensa vetävä, koska siinä saamme parhaan itsestämme irti. Tällaista voimallisuutta epäilemättä sisältyy itse kunkin opiskeluaikaan, usein itse opiskeluunkin kuten professorit toivovat ja jokseenkin varmasti siihen liepeille. Asiaa auttaa, jos lähtee opiskelemaan pois kotipaikkakunnalta, kukin omaan harvardiinsa. Kotiseudullaan opiskelevat oikeastaan jäävät vaille erästä oleellista kokemusta.

Osakunnat ovat perinteisesti olleet osa yliopistoa. Yhteys halutaan osakuntien puolelta säilyttää jatkossakin, mistä kertoo osakuntien aloite nykyisten säädösten korjaamiseksi siten, että yliopiston ja osakuntien muodollinen side palaisi vähintäänkin ennalleen. Osakuntia voikin pitää yhtenä suuren yliopistokoneen vipuna, jolla houkutellaan hyvää väkeä taloon ja saadaan se 'sitoutumaan'. Kilpailu sitoutumisesta on nimittäin käynyt varsin ankaraksi.

Nuoriso näyttää haluavan pitää optiot avoimina mahdollisimman pitkään. Se on ymmärrettävää, koska mahdollisuuksia on todella runsaasti tarjolla maapalloistumisen ja yleisen vaurastumisen ansiosta. Sitoutuminen voi olla tuskallista, mutta se on tietenkin lopulta välttämätöntä. Ilman sitä elämä ei johda oikein mihinkään. Yliopisto uskoo, että siihen kannattaa sitoutua muutamaksi tärkeäksi vuodeksi.

Osakunnan tuottamalla sitoutumisella pitäisi olla tietty ominaislaatu. Tarkoitetaan osakuntaperinteeseen olennaisesti kuuluvaa laaja-alaista kiinnostusta akateemiseen sivistykseen ja yleisemminkin maailman menoon. Tämän asian esillä pitämisessä ja sen sisällön jatkuvassa uudistamisessa osakunnilla on pysyvä haaste.

Tavoite ei ole mitenkään vanhentunut. Vanha metodi sen saavuttamiseksi luultavasti puree edelleenkin: osakuntaan tarvitaan hieman luovaa joutilaisuutta ja runsaasti uteliaita, sekarotuisia ja vääräoppisia pulinaryhmiä, ompeluseuroja ja mustalaisleirejä, joista jokainen halukas löytää mieleisensä paikan.

Laaja-alaisuuteen kuuluu, että pystyy omaa kapeaa ammattialaa

laajemmin arvioimaan ja ottamaan riippumattomasti kantaa asioihin. Tällaista porukkaa kutsutaan älymystöksi. Sen velvollisuuksiin kuuluu olla eri mieltä, joskus ihan vain erimielisyyden itsensäkin takia. Se nimittäin puhdistaa ilmaa. Suomalaiseen mentaliteettiin tällainen sopii aika huonosti. Meillä haetaan vaistonvaraisesti konsensusta. Johtuisiko siitä, että olemme pieni kansa, varsinkin suhteessa rajojemme pituuteen.

Pelkkä yksimielinen eloonjäämisstrategia ei kuitenkaan riitä, vaan tarvitaan myös irtiottokykyä. Tarvitaan särmää, josta jää jälki. Näin tulen loppupäätelmäni: osakunnan tehtävänä on tarjota intensiivinen ympäristö, joka hioo ihmisten parhaat särmät esiin. Kuulostaa naivin juhlalliselta eikä erityisen uudelta? Näin se nyt vain on.

Esko Ukkonen
Inspehtori